

STRATEGIA ROZWOJU POLSKIEGO ZWIĄZKU BILARDOWEGO

NA LATA 2018-2025 (2024)

Spis treści:

1. Historia sportu bilardowego
2. Analiza i struktura stanu obecnego
3. Wizja i Misja
4. Cele i strategię działania i rozwoju
  - 1) Prawne i regulaminowe 2019-2020
  - 2) Szkolenie i doskonalenie kadr 2019-2025
  - 3) Walka z dopingiem i promocja zasad Fair Play 2019-2025
  - 4) Okręgi i członkostwa Klubów w organizacjach 2019-2021
  - 5) Rozwój Systemu Współzawodnictwa Sportowego 2018-2020
  - 6) Dalszy rozwój Akademii Polskiego Związku Bilardowego 2019-2024
  - 7) Dalszy rozwój Sportu Szkolnego 2019-2025
  - 8) Kontynuacja Kampanii BILARD SPORTEM WSZYTSKICH jako głównego programu Promocji Sportu Bilardowego w różnych środowiskach i grupach wiekowych
  - 9) Sport Amatorski – utrzymanie wysokiego poziomu aktywności społecznej poprzez poprawę organizacji imprez lokalnych i centralnych
  - 10) Sport Osób Niepełnosprawnych – 2018-2020 – kontynuacja decentralizacji imprez i szkoleń
  - 11) Aktywność klubów w realizacji Programów MSiT, program KLUB i współpraca z samorządami
  - 12) Rozwój organizacyjny i promocyjny głównych imprez krajowych -
  - 13) Organizacja imprez międzynarodowych jako promocja oraz sposób pozyskania środków finansowych
  - 14) Kadra PRO i program przygotowań do imprez głównych oraz The World Games i Igrzysk Olimpijskich. Wydolność fizyczna
  - 15) Szkolenie zawodników i szefów klubów w zakresie marketingu sportowego
  - 16) Jedna federacja Światowa (WCBS) jeden związek sportowy w Polsce (Polski Związek Sportów Bilardowych)
  - 17) Promocja i reklama jako podstawowy element w popularyzacji sportu bilardowego oraz pozyskania środków finansowych. Osoby inne zawodnicy etc
  - 18) Lobbing zewnętrzny i aktywność na arenach międzynarodowych jako możliwość awansu do władz międzynarodowych
  - 19) Analiza SWOT dla Strategii Rozwoju Sportu Bilardowego
  - 20) Finansowanie i budżet
  - 21) Analiza i Monitoring Programu oraz rola Interesariuszy

Historia Sportu Bilardowego

Pewnie mało kto sobie zdaje sprawę z tego, że bilard jest dość starym sportem. Dowody na jego istnienie są z XV wieku, ale niektórzy sugerują, że bilard powstał już w starożytności. W 1469 r. nadworny stolarz francuskiego dworu Henry de Vigne otrzymał od Króla Ludwika XI polecenie rozwiązania tego problemu. Przedsiębiorczy rzemieślnik zaprojektował i wykonał stół, którego blat otoczony był bandami. Pamiętać należy, że pierwszą licencję sali bilardowej wydano dawno temu, bo w 1475 r. z rąk króla Ludwika XI arystokrata Jacques Tourne Bride otrzymał pierwszą licencję sali bilardowej. Ogromne serce i zapal poświęcił bilardowi słynny władca Francji Ludwik XIV. Wśród znanych europejskich intelektualistów miłośnikiem gry w bilard był niemiecki filozof, profesor logiki i metafizyki Immanuel Kant, żyjący na przełomie XVIII i XIX wieku.

W dawnej Polsce umiejętność gry w bilard także należała do dobrego tonu. W Korpusie kadetów Stanisława Augusta Poniatowskiego młodzi oficerowie uczestniczyli w zajęciach gry w bilard. Pierwsze próby powołania Polskiego Związku Bilardowego datowane są na okres dwudziestolecia międzywojennego. Główną odmianą w którą wtedy grywano był oczywiście karambol. Sportowy Związek reaktywowano w 1947 roku. Niestety nie na długo. Sport ten nie pasował to obyczajowości związanej z kreowanym stylem życia klasy robotniczej. Gdzie nie gdzie pozostawiono tylko stoły "z grzybkiem". Kolejne 40 lat to niechlubny okres regresu. Do roku 1992 udało się rozegrać tylko trzykrotnie Bilardowe Mistrzostwa Polski.

PZBił swoje istnienie datuje od roku 1992, rejestrację uzyskał w 1993 r. Pierwszym prezesem był Janusz Kuśnierz. Rozegrano wtedy pierwsze współczesne oficjalne Bilardowe Mistrzostwa Polski, które odbyły się w Katowickim "Spodku", gdzie spotkało się 64 pionierów sportu bilardowego. Historycznym zwycięzcą został Krzysztof Kutacha. Powstanie Związku bardzo zaktywizowało środowisko. W ciągu pierwszych dwóch lat w szeregi PZBił wstąpiło ok. 50 klubów i 500 zawodników. W 1994 roku PZBił został członkiem the European Pocket Billiard Federation. W marcu 1995 roku Walne Zgromadzenie wybrało nowe władze. Prezesem został Marcin Krzemiński, który przewodził Związkowi do dnia 15 maja 2007 roku. Od tego dnia na Prezesem Zarządu jest Grzegorz Kędzierski.

Głównymi celami określonymi przez Zgromadzenie było doprowadzenie do uznania Związku przez UKFiT, profesjonalizacja życia sportowego oraz utworzenie zaplecza

juniorskiego. Efekty pracy przysły bardzo szybko. UKFiT "przyjął" PZBił już trzy miesiące później. Ruszyła ogólnopolska liga bilardowa, w której gra obecnie blisko 60 zespołów. W ciągu 25 lat Związek wydał licencje dla ponad 2.000 zawodników oraz 200 klubów. W szkołach od 1997 roku przy wsparciu ministerstwa doposażono i uruchomiono prawie 160 sportowych sekcji bilardowych. Przez Uczniowskie Kluby Sportowe "przeszło" ponad 15.000 dzieci. Zawodnicy PZBił zdobyli w tym czasie blisko 200 medali w głównych imprezach na świecie i Europie. W tym bogatym dorobku 20 medali w mistrzostwach Europy seniorów (Gronowska, Babica, Roter, Stawarz, Kapłan, Śniegocki, Skowerski, M. Skoneczny, Wesołowska, A. Skoneczny, I. Łącka, O. Czupryńska, B. Rozwadowski, W. Trajdos, P. Kudlik, M. Czarnecki, Juszczyszyn, Fortuński) kilkakrotnie zwyciężał w pucharach świata w trikach bilardowych Bogdan Wołkowski. W roku 2002 przekroczyliśmy barierę sportową. Nasz reprezentant Karol Skowerski stanął na podium mistrzostw świata juniorów na Tajwanie. Rok później na najważniejszej imprezie juniorskiej Łopotko i Śniegocki zdobyli ponownie brązowe medale MŚ juniorów, a dwa lata później Adam Skoneczny. Absolutną dominację w juniorach pokazaliśmy w 2011 roku, kiedy to nasi reprezentanci zdobyli w mistrzostwach świata dwa złota, wśród chłopców Marek Kudlik oraz dziewcząt Oliwia Czupryńska. Dodatkowo srebro wywalczył Konrad Piekarski. W kategorii juniorów mistrzem świata został również Daniel Macioł - w 2015 roku. Sebastian Batkowski był wicemistrzem w 2013 roku. W swojej kolekcji brązowe medale mają jeszcze - Krystian Ćwikła, Kamil Szaszor i Wiktor Zieliński. Kolejny przełomowy moment nastąpił w 2012 roku. We wrześniu nasz duet Karol Skowerski - Wojciech Szewczyk zdobył pierwszy historyczny medal w mistrzostwach świata seniorów. Było to srebro wywalczone w turnieju par World Cup of Pool na Filipinach. Po raz kolejny w annałach na stałe zapisał się Karol Skowerski, który w październiku 2012 roku wygrał jeden z najbardziej prestiżowych turniejów na świecie World Pool Masters.

Polska była organizatorem Światowej Ligi Bilardowej, World Pool Masters, mistrzostw świata juniorów i osób na wózkach inwalidzkich, finałów Mistrzostw Europy oraz Klubowego Pucharu Europy. Związek uzyskał także status członka wspierającego Polskiego Komitetu Olimpijskiego. W latach 2005-2012 roku w ścisłym Zarządzie Europejskiej Federacji Bilardowej zasiadał Marcin Krzemiński. Od 2012 roku jest on w ścisłym Zarządzie Światowej Konfederacji Sportów Bilardowych.

Analiza i struktura stanu obecnego

Na dzień dzisiejszy Związek posiada następujący stan kapitałowo / ludzki:

1. Wydane licencje zawodnicze i klubowe

- 2381 zawodników

- 216 klubów

2. Kadra Szkoleniowo Sędziowska

- 146 sędziowie

- 153 instruktorzy i trenerzy

3. Władze i Komisje

- Zarząd – 4 osoby

- Komisja Rewizyjna – 3 osoby

- Komisja Sportowa – 3 osoby

- Komisja Sędziowska – 3 osoby

- Komisja Polskiej Ligi Bilardowej – 3 osoby

- Komisja Dyscyplinarna – 3 osoby

- Komisja Sportu Dzieci i Szkolenia – 3 osoby

Wizja i Misja

Strategia Rozwoju Sportu Bilardowego (Polskiego Związku Bilardowego) to dokument, który ma na celu pokazać dokładne kierunki działania Związku, Klubów i zawodników na kolejne lata. Efektem tego ma być m.in.:

- większa popularyzacja sportu bilardowego,
- zwiększenie ilości stołów bilardowych w szkołach,
- zwieszenie roli sportu w wychowaniu młodzieży,
- podniesienie poziomu sportu bilardowego,
- wywalczenie kwalifikacji i medali w głównych imprezach sportowych.

Patrząc na złożenia trzeba sobie jasno powiedzieć, że są one odzwierciedleniem możliwości Związku, jak również jego stanem organizacyjnym. Musimy mocno stąpać po ziemi. Z jednej strony mając ogromne zaplecze młodzieżowe i świetne wyniki musimy zadbać o to aby inni nas nie wyprzedzili. Nie możemy zapomnieć też o przepisach, które się zmieniają, a my mamy obowiązek dostosować się faktycznego stanu prawa. Są to przepisy, które często blokują, a nie pomagają. Musimy pamiętać, też o możliwościach promocyjnych, które z jednej strony rosną, jednak w natłoku informacji i sensacji każda nawet najlepsza informacja jest zapomniana już następnego dnia. Oczywiście nie możemy zapomnieć o walce z patologiami (doping) i wizerunkiem bilardu jako gry barowej.

I tutaj konieczny jest mocny nacisk na kulturę i pokazanie, że BILARD to SPORT. Trzeba przyznać, że dotychczasowe działania 25 lat funkcjonowania Związku dały stabilność finansową wynikającą również z ogromnej ilości własnych działań, które powodują, że budżet Związku to *około* 40 % środki własne, a 60 dotacje. Osiągnięto świetne wyniki sportowe, bardzo dobrą współpracę z Ministerstwem Sportu i Turystyki przy ogromnym wspólnym zaangażowaniu setek lub nawet tysięcy osób. I tylko w ten sposób – wspólna praca – w jednym dobrze obranym kierunku możliwa jest realizacja założeń. Jeżeli do tego dojdzie odpowiednia praca władz światowych to może się okazać, że Program jest już dzisiaj drogą po medal Igrzysk Olimpijskich – Paryż 2024 czego wszystkim życzymy.

Misją Polskiego Związku Bilardowego jest szeroko rozumiana popularyzacja, rozwój, promocja sportu bilardowego, jak również prowadzenie i organizacja współzawodnictwa sportowego w kraju. Realizujemy ją zgodnie z wartościami Fair Play, związane również bezpośrednio z etyką gry w bilard. Będzie ona realizowana

w zgodzie z takimi wartościami jak: transparentność w działaniu, obiektywizm oraz wysoki standard zarządzania sportem. Będzie to realizowane również w połączeniu z partnerstwem w relacjach między członkami, organizacjami, zawodnikami oraz otwartością na nowe pomysły.

CELE I STRATEGIA DZIAŁANIA

1. Przystosowanie regulaminów PZBIL do wymogów ustawy 2019-2020

Jednym z pierwszych elementów, nad którymi konieczna jest bardzo szybka praca to kwestie prawno-regulaminowe. Dotyczy to głównie Klubów, które w związku z faktem, że prowadzone są przez pasjonatów, a nie koniecznie osoby znające się na prawie i regulaminach posiadają często „stare” zapisy w swych regulaminach oraz statutach. To wynika głównie z faktu, że 99.99 % osób swą pracę wykonuje społecznie i nie ma czasu pomiędzy organizacją imprez i prowadzeniem zajęć szkoleniowych na wczytywanie się w zapisy zmieniających się z dnia na dzień przepisów prawa. Konieczne będzie stworzenie „wzorcowych” podstawowych regulaminów, z których Kluby będą mogły korzystać dostosowując je do swoich potrzeb. Co jednak najważniejsze pozwoli im to spokojniej funkcjonować. Niewielkie zmiany potrzebne będą również w przepisach Związku, mimo że uzupełniane one były na bieżąco zgodnie z wymogami prawa. Tutaj wszelkie poprawki i zmiany konieczne są do wprowadzenia do końca 2019 roku jeżeli chodzi o dokumenty główne. W tym celu absolutnie niezbędne będzie podpisanie umowy z firmą / osobą, która przygotuje dokumenty dla Związku zgodne z zapisami ustaw i przepisów. W celu zapoznania się z nowymi dokumentami zorganizowane zostaną dwa szkolenia w latach 2019-2020 dla szefów Klubów oraz osób, które będą chciały poszerzyć swoją wiedzę i wdrożyć regulaminy do swoich klubów i stowarzyszeń. Oczywiście widzimy też wiele problemów natury prawnej, do których należą głównie zmieniające się przepisy ustaw oraz przepisy, które zabraniają prywatnym klubom prowadzić w pełni sportowej działalności. Tutaj jednak konieczne są zmiany prawa, na które wpływu nie mamy.

2. Szkolenie i Doskonalenie Kadr 2018 - 2025

Nasze kadry szkoleniowe to absolutny skarb jaki posiadamy. Dlatego szkolenie ich jest niezbędnym elementem, który jest realizowany przez Związek od kilkunastu lat. Biorąc pod uwagę fakt, że rośnie liczba klubów oraz zawodników i planowany jest rozwój sportu młodzieżowego konieczne staje się organizowanie minimum dwa razy w roku

szkoleń dla instruktorów i trenerów. Zgodnie z nowymi założeniami dotyczącymi monitoringu treningu Kadry Pro od 2021 roku po sprawdzeniu systemu i jego efektywności zostanie on wprowadzony jako stały element do każdego szkolenia, nie tylko dla instruktorów i trenerów, ale również nauczycieli na poziomie podstawowym.

Nowym elementem, który ma zwiększyć ilość instruktorów oraz szkoleniowców jest stała współpraca z regionalnymi Ośrodkami Szkolenia Nauczycieli. W roku 2019 planowane są dwa kursy instruktorskie z ośrodkami z województw świętokrzyskiego i łódzkiego. Od roku 2020 plan zakłada włączanie corocznie jednego nowego województwa. Szybsze wdrażanie nie jest możliwe ze względu na braki czasowe szkolących osób. Jeżeli jednak program zafunkcjonuje tak jak to zaplanowano do 2025 możemy się spodziewać około **100 nowych instruktorów sportu bilardowego ze środowiska nauczycielskiego.**

2018-2020 - 10 instruktorów (2 województwa)

2021 - 14 instruktorów (3 województwa)

2022 - 16 instruktorów (4 województwa)

2023 - 18 instruktorów (5 województw)

2024 - 20 województw (6 województw)

2025 - 22 instruktorów (7 województw)

3. Walka z dopingiem oraz promocja zasad Fair Play 2018-2025

Element walki z dopingiem jest i będzie niezmiernie ważnym w strategii rozwoju sportu bilardowego. Dzisiejsza dostępność do środków niedozwolonych przy jednoczesnym wielokrotnie braku świadomości szczególnie młodych osób jest ogromnym zagrożeniem. Nie tylko dla osób zawodowo uprawiających sport, ale także amatorsko oraz najmłodszych dla których wielokrotnie wpływ środowiska i otoczenia powoduje, że sięgają po niedozwolone środki.

Polski Związek Bilardowy w tym zakresie był, jest i będzie konsekwentny i surowy. Tym bardziej, że każda sytuacja w której zawodnik zostaje złapany na dopingu jest ogromnym ciosem we wszystkich związanych z naszą dyscypliną sportu. Od ponad 25 lat walczymy z wizerunkiem „sportu barowego”, ale niestety przez tego rodzaju sytuacje cofamy się kilka lat do tyłu.

W związku z tym na kolejne lata oprócz szkoleń prowadzonych przez osoby zapraszone z POLADY oraz systematyczne badania na mistrzostwach Polski, planowane jest:

- organizowanie stałych seminariów / wykładów podczas głównych imprez sportowych (Mistrzostwa Polski, Bilardowa Ekstraklasa) z przedstawicielami POLADY,
- przygotowanie materiałów promocyjnych dotyczących walki z dopingiem (spoty reklamowe z zawodnikami i działaczami),
- zwiększenie ilości badań antydopingowych podczas zawodów i zgrupowań.

4. Okręgi i członkostwa Klubów w organizacjach 2019-2021

Na dzień dzisiejszy posiadamy struktury okręgowe w pięciu województwach. Stowarzyszenia bilardowe są członkami wojewódzkich związków sportowych. W systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży funkcjonujemy natomiast już od sześciu lat. To element, o który walczyliśmy 10 lat i teraz trzeba go dopiąć na ostatni guzik. W tym celu konieczna jest mobilizacja Klubów w regionach do tworzenia struktur regionalnych. To szybki proces, na który potrzebne jest maksymalnie cztery lata tym bardziej, że dzisiaj sądy bardzo szybko rejestrują stowarzyszenia.

To niezmiernie ważny element z kilku powodów. Po pierwsze finansowych dla samych klubów i zawodników. Dzięki temu „punkty SWS” nie będą oddawane za darmo. W tej chwili bowiem „ucieka” kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych, które mogą otrzymać zawodnicy i kluby na szkolenie kadry młodzików. Po drugie jest to absolutnie ważny element rozpoznawalności dyscypliny sportu. Dzięki udziałowi w spotkaniach, galach, szkoleniach BILARD będzie prawidłowo postrzegany jako sport! Dzięki temu rośnie również zainteresowanie władz miejskich i samorządowych dofinansowaniem, szczególnie tam gdzie zawodnicy zdobywają punkty do SWS.

5. Dalszy rozwój Akademii Polskiego Związku Bilardowego dla Dzieci i Młodzieży 2019-2024

Projekt Akademii Polskiego Związku Bilardowego dla Dzieci i Młodzieży realizowany przez Polski Związek Bilardowy przy wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki jest absolutnym ewenementem na skalę światową. Trzeba tutaj podkreślić, że przez pięć lat funkcjonowania udało się połączyć zaangażowanie środków **MSiT, środków**

PZBił, lokalnych władz, sponsorów i rodziców. Przez ten okres udało się wydać kilka tysięcy materiałów szkoleniowych, materiałów promocyjnych i co najważniejsze zachęcić do aktywności przy stole bilardowym tysiące dzieci i to tych, które rozpoczynają swoją przygodę ze sportem bilardowym. Już dzisiaj kilku z tych dzieciaków, które stawiało kroki w Akademii zdobywa medale na Mistrzostwach Polski, a setki rekreacyjnie, systematycznie bierze udział w zajęciach.

Biorąc pod uwagę fakt, że projekt najlepiej sprawdza się w małych miastach to on musi być głównym celem dalszego rozwoju. Tam bowiem Kluby mogą bez problemu liczyć na wsparcie władz lokalnych. Konieczne jest też tworzenie nowych ośrodków. Wg przyjętych założeń każdego roku powinny dołączyć dwa nowe ośrodki szkoleniowe. To da do roku 2025 dwadzieścia pięć miejsc w których systematycznie trenować będzie około 1500 najmłodszych adeptów sportu bilardowego. Jednym z elementów zachęcających do tworzenia takich Akademii mają być m.in. kursy instruktorów prowadzone z OSZ Nauczycieli (o których jest mowa w pkt 2 SRSB). **To bowiem CZŁOWIEK – NAUCZYCIEL jest tutaj najważniejszym elementem, bez którego takie ośrodki nie mogą funkcjonować.**

Na potrzeby promocji oraz lepszej analizy od 2020 roku wprowadzony zostanie **system elektronicznych dzienników.** Znajdować się tam będzie baza testów ze wszystkich Akademii. To pozwoli na lepszą szerszą analizę poziomu zarówno sportowego, jak i szkoleniowego prowadzonego w poszczególnych Akademiach.

6. Rozwój Sportu Szkolnego

Na bazie szkół i uczniowskich klubów sportowych został w 80 % zbudowany obecny system sportu juniorskiego w Polsce. To wychowankowie UKS-ów stanowią połowę medalistów mistrzostw świata i Europy. To w końcu system szkolenia młodzieży prowadzony przez Polski Związek Bilardowy jest uznawany za najlepszy na świecie i prezentowany na kongresach i szkoleniach w Europie i Azji, która była do tej pory wzorem dla całego świata. To podstawa piramidy sportowej budowana przez blisko 20 lat. Miała ona słabsze chwile kiedy to nastąpił podział na gimnazja i szkoły podstawowe, kiedy część ośrodków przestała istnieć lub ilość grających drastycznie spadła. Dzisiaj po powrocie do „podstawówek” istnieje absolutna konieczność do wzmocnienia nacisku na tworzenie nowych i doposażanie istniejących sekcji szkolnych.

Konieczne jest w tym celu m.in.:

- wdrożenie i dopracowanie programu „**stół w świetlicy szkolnej**” mający na celu dopracowanie programu nauki sportu bilardowego poprzez zakup 100 stołów bilardowych wraz materiałami szkoleniowymi dla najmłodszych i specjalną aplikacją szkoleniową na telefon i smartfona, która zachęci do gry w bilard i systematycznego treningu (2020-2025),
- kontynuacja programu tworzenia sekcji bilardowych uczniowskich klubów sportowych przy zaangażowaniu środków z Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiego Związku Bilardowego, lokalnych, klubów, sponsorów i rodziców. **Program „BILARD NA SZÓSTKĘ”** polegać ma na połączeniu środków finansowych z pięciu źródeł dofinansowania wymienionych wyżej. W ramach projektu Polski Związek Bilardowy przygotuję plan, który będzie obejmował:
  - zakup sprzętu sportowego dla nowych sekcji,
  - szkolenie dla osób prowadzących zajęcia,
  - przygotowanie materiałów szkoleniowych i promocyjnych,
  - przygotowanie specjalnego systemu sportowego dla nowych sekcji szkolnych.

Bardzo ważnym elementem będzie przygotowanie gotowych konspektów na lekcje bilardowe, które dzięki temu, że bilard można rozpocząć uprawiać w wieku 6-7 lat będą mogły być stosowane dla każdej grupy wiekowej. Podobnie jak w przypadku projektu świetlicowego absolutnie niezbędne będzie również stworzenie aplikacji do monitorowania treningów na telefon.

7. Kontynuacja Kampanii BILARD SPORTEM WSZYSTKICH jako głównego programu Promocji Sportu Bilardowego w różnych środowiskach i grupach wiekowych

Kampania BILARD SPORTEM WSZYTSKICH 6-16-60 to kolejny unikatowy na skalę światową projekt. Jeden z najlepszych i trafnych sposobów na promocję BILARDU i nie tylko. Dzięki kampanii udało się nie tylko zachęcić młodzież do gry w bilard, ale zaprezentować sukcesy naszych zawodniczek i zawodników dziesiątkom tysięcy osób. Co bardzo ważne pokazaliśmy, że **BILARD to SPORT**, który uprawia się w szkole i jest absolutnie dla każdego. Dzięki niej wiele osób dowiedziało się również, że nasi

zawodnicy otrzymają stypendia Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz że jesteśmy członkiem Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

W czasie dotychczasowej kampanii promowaliśmy bilard jako sport dla wszystkich korzystając w głównej mierze z zawodników i działaczy. W nowej strategii działania te trzeba rozszerzyć. Do akcji konieczne będzie „wciągnięcie” zawodników uprawiających inne dyscypliny sportu, ale zdecydowanie bardziej rozpoznawalnych. Oprócz nich wydaje się konieczne zaangażowanie osób z życia publicznego (aktorów, dziennikarzy itp.). Pozwoli to pokazać wszechstronność dyscypliny oraz umocnić ją w oczach młodego człowieka, który szuka wzorców do naśladowania.

Tak jak do tej pory wydaje się celowe i wskazane:

- organizowanie pokazów bilardowych w halach sportowych,
- wydawanie filmów i materiałów promocyjnych.

Nowymi elementami powinny być m.in.:

- udział w Pikniku Olimpijskim,
- stworzenie Narodowego Dnia Bilardu,
- zaangażowanie celebrytów i innych sportowców do udziału w Kampanii.

8. Sport Amatorski – utrzymanie wysokiego poziomu aktywności społecznej poprzez poprawę organizacji imprez lokalnych i centralnych

Sport amatorski w Polsce stoi na bardzo wysokim poziomie nie tylko sportowym, ale i organizacyjnym. To efekt kilkunastu lat pracy głównie nad projektem **Bilard Sport Amator Challenge**. Unikalny na skalę światową cykl jest drugim co do wielkości na świecie. Dzięki niemu **w amatorskiej rywalizacji systematycznie w ciągu roku bierze udział ponad 1.000 osób** (dane z 30 października 2018). To absolutnie niesamowite narzędzie dzięki czemu rośnie również znajomość przepisów, zawodników oraz samej dyscypliny. W chwili obecnej to wręcz nieprawdopodobne wydają się problemem jest zbyt duża liczba uczestników. To wszystko wynika z ogromnego zainteresowania udziałem w tych zawodach w regionie. To oczywiście wielki plus. Natomiast rodzi się pytanie jak sobie z tym poradzić ponieważ nie można pozwolić na to, aby zatrzymać ruch amatorski. Konieczne będzie wydanie się zrealizowanie dwóch - trzech głównych elementów:

- przygotowanie nowego miejsca rozgrywania zawodów finałowych, w których będzie mogło docelowo zagrać 300 osób,

- przygotowanie cyklu szkoleń dla osób prowadzących zawody dla amatorów, albowiem brak doświadczenia w prowadzeniu imprez sportowych dla dużej ilości amatorów powoduje czasami problemy,
- przygotowaniu materiałów promujących (filmy, plakaty, banery) nie tylko na imprezę, ale również takie elementy jak walkę z dopingiem czy sukcesy sportowe naszych zawodników.

9. Sport Osób Niepełnosprawnych –2018-2020– kontynuacja decentralizacji imprez i szkoleń

Sport osób niepełnosprawnych jest już w trakcie zmian rozpoczętych w roku 2018. Głównym ich celem było rozszerzenie działania i zainteresowanie osób sportem bilardowym w regionie. Do tej pory wszystkie bowiem opierało się głównie na ośrodkach w Krakowie, Dębicy i Kielcach. Założony plan przygotowany przez Komisję Osób Niepełnosprawnych zakłada do roku 2022 stworzenie 6-7 silnych ośrodków w całej Polsce, w których będą odbywały się zajęcia szkoleniowe dla niepełnosprawnych oraz imprezy sportowe. Pierwszy rok pokazał, że pojawiło się już kilkanaście nowych osób. To jednak bardzo długi proces który oprócz planu potrzebuje pomocy w jej realizacji. Dlatego w latach 2019-2020 roku odbędzie się m.in.:

- szkolenie z zakresu pozyskiwania środków finansowych na pracę z osobami niepełnosprawnymi ,
  - przygotowane specjalne materiały szkoleniowe (filmy), które mają zachęcić do gry w bilard i uprościć prowadzenie zajęć,
  - kontynuacja kampanii Niepełnosprawni – Pełnosprawni w Bilard,
  - akcja Klub przyjazny dla niepełnosprawnych (windy lub podjazdy w klubach dla ON).
- Na podkreślenie zasługuje fakt bardzo dobrej współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki w zakresie wspierania sportu osób niepełnosprawnych. Zawodnicy otrzymują wsparcie na zawody, stypendia, zgrupowania czy też sprzęt sportowy.

Problemem, na który nie mamy wpływu jest fakt, że główne imprezy bilardowe w Europie i na świecie (mistrzostwa Europy i świata przeznaczone są wyłącznie dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich). To w bardzo dużym stopniu zniechęca osoby z innymi dysfunkcjami do angażowania się i rozwijania kariery sportowej. Tutaj absolutnie konieczny jest nacisk na federacje kontynentalną EPBF i światową WPA, która pozwoli np. zaistnieć w mistrzostwach świata głuchych (o lobbingu międzynarodowym również na końcu SRSB).

Co jednak bardzo istotne dla rozwoju sportu osób niepełnosprawnych bilard jest sportem, który daje możliwości uprawiania go przez bardzo dużą grupę osób co jest na pewno ogromnym plusem.

10. Aktywność klubów w realizacji Programów MSiT, program KLUB i współpraca z samorządami

W dzisiejszych czasach ogromna pomoc dla działalności klubów płynie nie tylko ze sponsorów, ale również ze środków MSiT i samorządowych. W tym zakresie Polski Związek Bilardowy radzi sobie bardzo dobrze. **Co roku PZBił przygotowuje kilkadziesiąt projektów dotyczących różnych dziedzin (wyczyn, promocja, sport dzieci, niepełnosprawni, organizacja imprez, zakup sprzętu), z których kilkanaście jest pozytywnie rozpatrywanych i realizowanych.** W tym zakresie za przygotowania i rozliczenia odpowiada biuro Zarządu. W planach na kolejne lata przed Związkiem stoją trzy główne zadania:

- przygotowanie projektów do jednostek samorządowych dotyczącej organizacji imprez centralnych,
  - przygotowanie wspólnego projektu Erasmus z partnerami zagranicznymi,
- oraz **najważniejsze - zachęcenie i przygotowanie do aplikowania do programów Klubów PZBił.**

O ile w dwóch pierwszych przypadkach problemem może być ewentualnych brak Parterów zagranicznych (Erasmus), o tyle dla dalszego rozwoju absolutnie konieczna wydaje się współpraca Klubów i to tych największych z samorządami. Na dzień dzisiejszy w ciągu ostatnich kilku lat świetnie radzą sobie z tym Uczniowskie Kluby Sportowe i Stowarzyszenia z mniejszych miejscowości lub grające w niższych klasach rozgrywkowych. Dla przykładu z **PROGRAMU KLUB korzysta każdego roku 12-14 sekcji BILARDOWYCH.** Z tego z klubów Ekstraklasy i I ligi tylko DWA. W pozostałych przypadkach są to UKS-y. Nie wspominając o dotacjach z samorządu czy z miasta. W wielu przypadkach zawodnicy i Klubu nie korzystają nawet z przysługujących im stypendiów czy nagród. Dlatego w każdym roku począwszy od roku 2020 organizowane będzie „Szkolenie z zakresu Wsparcia z Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz MSiT„. Na szkolenie zaprosimy przedstawicieli (jednego/ dwóch) samorządów oraz MSiT, którzy opowiedzą o projektach jakie są lub będą realizowane przez poszczególne jednostki. W ramach spotkania konieczne będzie również:

- przygotowanie i wypełnienie wniosku o dotację ,
- przygotowanie kalkulacji dotacji ,

- przygotowanie i wypełnienie rozliczenia dotacji.

To pozwoli mamy nadzieję na pozyskanie nowych środków finansowych przez Kluby, jak również doprowadzi do rozpoznawalności dyscypliny sportu. Co bardzo istotne Kluby muszą zrozumieć jedną z najważniejszych zasad funkcjonujących w sporcie, że siła Związku zależy od sił klubów. Zadaniem Związku nie jest finansowanie Klubów, a duża część tak to odbiera. Nie wykluczone, że konieczne będzie tutaj stworzenie regulaminowego obowiązku aplikowania klubów (np. Ekstraklasy i I ligi), tak jak to jest w chwili obecnej w kwestii dotyczącej szkolenia młodzieży.

11.   Rozwój organizacyjny i promocyjny głównych imprez krajowych

Główne imprezy to oczko w głowie każdego Związku i nie inaczej jest w bilardzie. W Polskim Związku Bilardowym należą do nich:

- Mistrzostwa Polski Mężczyzn, Kobiet i Biznesu,
- Polska Liga Bilardowa,
- Bilardowa Ekstraklasa,
- Mistrzostwa Polski Juniorów,
- Mistrzostwa Polski Amatorów.

Pozostałe imprezy zaliczane do SWS dzieci młodzieży oraz systemu sportowego, podlegają nadzorowi sportowemu PZBił, ale bezpośrednio organizują je podmioty z którymi Związek posiada stosowne umowy. To pozwala znieść ciężar organizacyjny z tych imprez oraz co bardzo ważne ryzyko finansowe. Do tych imprez należą:

- cykl Grand Prix Polski,
- cykl Pucharu Polski Old Boys,
- cykl Lig Młodzieżowych,
- cykl Junior Tour.

Część z imprez zmienia się systematycznie i na bieżąco podlega ulepszeniom. Od sezonu 2018 zmienił się m.in. system rywalizacji w Ekstraklasie Bilardowej, która kończyła się wielkim finałem. Ten projekt, który wzbudzał wiele kontrowersji podobnie zresztą jak zmiana systemu Ekstraklasy kilka lat temu przyniósł jednak spodziewane bardzo dobre efekty. Zwiększyła się atrakcyjność rozgrywek, czytelność i zdolność promocyjna. Co bardzo istotne absolutnie nie miało to wpływu na wynik sportowy. W tym kierunku będzie budowany dalej system Ekstraklasy, aby w przyszłości pozwolić na relację na żywo na stacjach TV przy jednoczesnym wysokim poziomie sportowym i organizacyjnym imprezy. Konieczne jest jednak zdecydowanie większe

zaangażowanie Klubów w organizację rozgrywek we własnych miastach oraz promocji w regionalnych mediach

W perspektywie kolejnych lat nie planowane są zmiany systemowe rozgrywek ligowych. Obecnie funkcjonujący bardzo dobrze sprawujący się system sportowy oraz organizacyjny może co najwyżej mieć drobne poprawki, ale rywalizacja podzielona na 3 ligi wydaje się dzisiaj bardzo dobra pod każdym względem. Jednym z elementów, które będą mogły być zmienione to medialność (ale o tym więcej w punkcie dotyczącym promocji).

Mistrzostwa Polski przeszły zmiany organizacyjne w sezonie 2018, które ograniczyły ilość zawodników i mają na celu podniesienie poziomu sportowego, zarówno ich jak i turniejów kwalifikacyjnych. To główna impreza, która pokazuje również siłę poszczególnych zawodników i zawodniczek. Co bardzo istotne Związek stał i będzie stał dalej na straży, aby poziom sportowy imprez w kraju był wysoki, a co za tym idzie aby brali w nim udział najlepsi zawodnicy. Zarówno cykl GP jak i MP są jednym z elementów cyklu przygotowawczego do imprez głównych, bez których zawodnicy nie będą mogli uzyskać prawa kwalifikacji do kadry i reprezentacji Polski. Musimy bowiem pamiętać, że silna rywalizacja krajowa jest gwarantem stale rosnącego poziomu sportowego wszystkich zawodniczek i zawodników.

W dalszych działaniach dotyczących finałów Mistrzostw Polski planowane jest:

- podpisanie umowy na organizację z Partnerem na kolejne 3-5 lat,
- podpisanie umowy dotyczącej transmisji z zawodów przez stację TV ,
- zagwarantowanie dodatkowych nagród dla zwycięzców.

Mistrzostwa Polski Juniorów zaliczane są do Systemu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży. Organizacja ich jak na tego rodzaju imprezę stoi na wysokim poziomie. Bardzo jasny i czytelny jest też system kwalifikacji. Sprawdza się też system rozgrywek i wyniki najlepszych w zawodach potwierdzone są ich medalami na głównych imprezach międzynarodowych. Tutaj największym problemem jest liczba stołów niezbędna do organizacji imprezy co powoduje, że brakuje chętnych do jej realizacji i dlatego od wielu lat miejscem zmagania są Kielce. Jednak największe wyzwania jakie czeka Związek to:

- zwiększenie odmian zaliczanych do Systemu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży,
- wpisanie imprezy do zawodów Ogólnopolskiej Halowej Olimpiady Dzieci i Młodzieży.

Pełna analiza Mistrzostw Polski Amatorów została przedstawiona w punkcie dotyczącym sportu amatorskiego.

Pozostałe imprezy, których organizatorami są firmy i stowarzyszenia wg obecnych analiz i ostatnich zmianach funkcjonują bardzo dobrze. Liga Młodzieżowa skupia blisko 600 najmłodszych adeptów sportu bilardowego i będzie się rozrastała w ramach powstawania nowych okręgów.

Junior Tour pozostaje na wysokim poziomie i cieszy bardzo rosnąca liczba dziewcząt biorących udział w rywalizacji.

Jeżeli chodzi o sport Old Boys to zmiany zaplanowane na kolejne lata tj. podział na dwie grupy oraz zwiększenie limitu wiekowego jest zgodny z regulacjami i normami Europejskiej federacji Bilardowej. Cieszy również rosnący poziom sportowy, co przynosi dobre rezultaty na imprezach głównych, a sami uczestnicy rywalizacji są bardzo dobrymi ambasadorami sportu bilardowego.

12. Organizacja imprez międzynarodowych jako promocja oraz sposób pozyskania środków finansowych

Polski Związek Bilardowy był organizatorem największych imprez na świecie (mistrzostwa świata, Europy oraz Puchar Europy). Jak sami doskonale wiemy tego rodzaju imprezy są nie tylko świetną okazją do promocji kraju, dyscypliny jak i również pozyskaniu nowych sponsorów i dochodu pozwalającego na rozwój sportu. Oczywiście niesie to za sobą ogromne wyzwanie finansowe jak i organizacyjne. Dzięki jednak ogromnemu doświadczeniu i bardzo dobremu postrzeganiu w świecie możemy pozyskać organizację najważniejszych imprez. Problem zawsze jest ten sam, czyli środki finansowe. W tym względzie potrzebna jest nie tylko pomoc władz samorządowych jak również Ministerstwa Sportu oraz sponsorów. I tutaj pojawia się największy problem – planowanie. Niestety budżety planowane są z reguły na rok, a aplikacje o imprezy trzeba składać 2-3 lata wcześniej. To powoduje problem, z którym ciężko obecnie sobie poradzić ponieważ imprezy bilardowe to nie zawody w piłkę nożną i ciężko co oczywiste o gwarancje na kilka lat wcześniej. Jednak jednym ze sposobów wydaje się podpisanie umowy kilkuletniej na organizację na stałe przez 3-5 lat w Polsce jednych z zawodów Pucharu Europy lub Pucharu Świata. To może pozwolić na lepsze każdego roku przygotowanie imprezy i zaplanowanie jej na stałe w budżecie zarówno Miasta czy Gminy jak i MSiT. Do tego potrzebna jest dokładna oferta wraz kalkulacją i planem, którą na początku roku 2020 ma przygotować Zarząd.

Dodajmy, że organizacja tego typu imprez to również możliwość podniesienia kwalifikacji dla sędziów, organizatorów nie wspominając już o zawodnikach.

13. Kadra PRO i program przygotowań do imprez głównych oraz The World Games i Igrzysk Olimpijskich.

Projekt **KADRA PRO** jest już realizowany od początku roku 2018. To największy projekt przygotowany przy współpracy Zarządu i sztabu szkoleniowego, którego celem jest przygotowanie zawodników do **The World Games 2021 oraz IO 2024 lub TWG 2025**. Oczywiście w między czasie członkowie kadry mają również za zadanie zdobywanie medali w imprezach głównych. Program ten w swej prostocie, przejrzystości jest odpowiedzią na dotychczasowe wyniki naszych zawodników oraz planem na lepsze wyniki. Analizując bowiem ostatnie 10 lat Zarząd zauważył ogromny progres w wynikach naszych zawodników na arenach Europy (mistrzostwa Europy i Puchar Europy). Od wielu lat z Euro wracamy z kilkoma medalami. To oczywiście powód do radości. Jednak jak sami doskonale wiemy najważniejsze imprezy (IO, MŚ, TWG) to nie tylko Europa. Tutaj oprócz zwycięstwa w 2012 roku w zawodach World Pool Masters, drugiego miejsca w WCOP wciąż pozostajemy bez zdobyczy medalowych. Co warto podkreślić posiadamy bardzo szeroką kadrę, która prezentuje bardzo zbliżony poziom sportowy, a o tym kto jest lepszy decyduje czasami dyspozycja dnia. To efekt wielu lat pracy i inwestycji w szeroką kadrę. Jednak nie przyniosło to efektów w postaci medali na imprezach światowych. Stąd KADRA PRO.

To dzisiaj grupa tylko kilku zawodników i zawodniczek, która ma bardzo jasno określone cele wynikowe na główne imprezy, do których należały w 2018 i 2019 roku medal mistrzostw Europy. Jest ona również objęta wsparciem finansowym gwarantującym udział w najważniejszych imprezach oraz zgrupowaniach. To również nowy wizerunek kadry (stroje, konferencje). To w końcu nowy sztab szkoleniowy. Wszystko to ma na celu osiągnięcie celu jakim jest kwalifikacja i medal TWG 2021, a docelowo IO 2024 (w przypadku zakwalifikowania bilarda na IO).

Analizując wyniki uzyskane w pierwszym roku można powiedzieć, że program się sprawdził w 100 %. Wszyscy powołani do kadry zawodnicy zdobyli bowiem medale na Euro i był to najlepszy od pięciu lat występ naszej reprezentacji na tej imprezie.

KADRA PRO to jednak również spojrzenie w przyszłość. W kolejnych latach planowane jest rozszerzenie jej o szczególnie wybitnych juniorów, którzy dają szanse medalowe nie tylko juniorów, ale i mężczyzn i kobiet. To może być nadzieją na płynne

przechodzenie w trudną rywalizację seniorów najbardziej uzdolnionym zawodnikom, którzy często nie wytrzymują presji wyników.

To również absolutne nowum, którego nie prowadził do tej pory nikt czyli pełny monitoring treningowy oraz startowy. W tym celu zakupiony został niezbędny sprzęt (kamery, statywy, itp.). Planowane jest też nawiązanie stałej współpracy z psychologiem sportowym.

Główne działania związane z KADRĄ PRO:

- jasne i czytelne cele sportowe dla zawodników i zawodniczek,
- monitoring treningów i zawodów ,
- budowanie pozytywnego wizerunku członka kadry narodowej ,
- aktywność KADRYPRO w mediach społecznościowych,
- stałe konferencje prasowe i spotkania z mediami,
- promocja w mediach i spotkania z kibicami i młodymi adeptami,
- nowe stroje – nowa jakość – ta sama klasa sportowa,
- współpraca z psychologiem sportowym.

Program ma również swoje zagrożenia, jakim jest min ograniczenie osób wspartych dofinansowaniem ponieważ najlepsi dostają praktycznie wszystko. Wydaje się to jednak niezbędne w celu osiągnięcia celu. Niestety na efekty całkowite trzeba poczekać do końca 2020 roku, kiedy to zostaną zakończone kwalifikacje do TWG 2021, a kwalifikacja do grona 16 najlepszych na świecie da odpowiedź czy program spełnił oczekiwania. Nikt jednak nie ma wątpliwości, że ta swego rodzaju PROFESJONALIZACJA to jedyna szansa na sukces. Samych zawodników, jak i kibiców nie obchodzi w sporcie zawodowym miejsca w 32 czy też 16 rankingu. Trzeba być „na pudle” lub najlepiej pierwszym i takie cele wyznacza ten program.

14. Kadra juniorów – szkolimy się i dzielimy wiedzę

W sporcie juniorów dzięki świetnie funkcjonującej piramidzie od kilkunastu lat jesteśmy czołówką nie tylko w Europie, ale i na świecie. Pierwsza trójka klasyfikacji medalowej Euro czy też od 2002 medale mistrzostw świata juniorów mówią same za siebie. Dobrym elementem jest też to, że zawodnicy pochodzą z różnych klubów, a co za tym idzie szkolą się u różnych trenerów. Coraz częściej jednak już nawet w wieku juniorskim zawodnicy uczestniczą w rywalizacji seniorów i selekcjonerowi bardzo trudno jest skoordynować wszystkie działania szkoleniowe. Stąd nie zawsze forma optymalna na głównych imprezach była u wszystkich zawodników. Dlatego planowana jest organizacja systematycznych czterech zgrupowań rocznie w których oprócz trenerów kadry narodowej uczestniczyć będą trenerzy z klubów w których wychowują

się zawodnicy. Pozwoli to po pierwsze na wymianę doświadczeń poszczególnych szkoleniowców jak również na zdobycie dodatkowej wiedzy i dokładną analizę realizacji założeń trenera kadry. Będzie to miało ogromne znaczenie dla dobrego prowadzenie kadry i pozwoli stworzyć jeden jeszcze lepszy program szkolenia kadry narodowej juniorów i do minimum zmniejszyć błędy szkoleniowców klubowych.

15. Szkolenie zawodników i szefów klubów w zakresie marketingu sportowego

Element promocyjny na wysokości Klubów i zawodników to jeden z największych problemów w sporcie bilardowym. Praktycznie żaden zawodnik ani Klub (z wyjątkiem dosłownie kilku) nie dba o swój wizerunek. Większość wychodzi z założenia, że jeżeli są dobrymi zawodnikami to każdy powinien do nich Ignąć z chęcią reklamowania się. Często nie zdają sobie sprawy z najprostszych zasad popytu i podaży stawiając się na równi w kategoriach marketingowych z piłkarzami czy tenisistami. Oczywiście problemem jest brak menadżerów, ale to też efekt braku odpowiednich pieniędzy wynikających z uprawiania naszej dyscypliny sportu. Kluby pod naporem zawodnika przeznaczają większość budżetu, a czasami nawet 100 % wyłącznie na starty. To największy błąd jaki można popełnić. Bez reklamy i promocji żaden sponsor nie będzie chciał funkcjonować, nie wspominając o pozyskaniu nowych. **To bardzo krótkowzroczne spojrzenie tym bardziej, że w sporcie nie zawsze się wygrywa, a co za tym idzie nie wolno uzależniać sponsora od wyniku, ale od wizerunku.** A o wizerunek można zadbać łatwo i to nie przy tak dużym budżecie.

Straty wynikające z braku autopromocji własnych wyników danego zawodnika czy klubu przekładają się również na możliwości pozyskiwania środków przez Związek. Jeżeli bowiem zawodnicy nie „chwalać się” swoimi wynikami a o rezultatach kluby nie informują regionalnych mediów mamy pustkę medialną na którą Związek nawet przy największym nakładzie środków finansowych i ludzkich nic nie zmieni i zginie w natłoku setek informacji sportowych dziennie. Na nic się zdadzą ogromne środki, które są inwestowane w promocje poszczególnych imprez jeżeli sami jej uczestnicy nie będą jej promowali, szczególnie w dobie mediów społecznościowych. Związek dwa razy zorganizował już szkolenia marketingowe, ale jak się okazało uczestniczyły w nim kluby, które od dawna dbają o te elementy.

Udział w szkoleniach marketingowych zgodnie z nowymi założeniami **ma być obowiązkowy w latach 2019-2021 dla:**

- członków kadry narodowej,
- szefów Klubów Ekstraklasy,

- szefów Klubów I ligi Bilardowej.

Tym bardziej, że udział w nich będzie bezpłatny co w dzisiejszych czasach jest praktycznie nieosiągalne. W celu utrzymania „dyscypliny marketingowej” zapisy dotyczące minimum do spełniania zostaną zawarte m.in. w:

- deklaracji członka kadry narodowej,
- regulaminach ligowych.

Mamy nadzieję, że ten początkowy nakaz stanie się przyczynkiem do zrozumienia przez środowisko, że to jedyny sposób na sprzedanie sukcesów i zbudowanie dobrego wizerunku sportu bilardowego.

Promocja i reklama oraz współpraca z mediami jako podstawowy element w popularyzacji sportu bilardowego oraz pozyskania środków finansowych.

Zgodnie z założeniami z 2016 roku Polski Związek Bilardowy ogromny nacisk kładzie na promocję do których należą m.in.:

- relacje i retransmisje w ogólnopolskich stacjach TV,
- relacje video LIVE z głównych imprez w Polsce,
- produkcja spotów promujących sport bilardowy i imprezy,
- produkcja magazynu Bilardowo,
- współpraca z regionalnymi ośrodkami TVP.

Na dzień dzisiejszy te elementy są realizowane i to z nadwyżką programową, w szczególności jeżeli chodzi o programy na antenie SPORTKLUBU Polska. **Rocznie relacje z zawodów to ponad 300 godzin.** Jesteśmy więc systematycznie obecni i jest to doskonała szansa na promocję również, albo głównie dla Klubów i zawodników.

Powstały specjalne funpage m.in.:

- Bilard Sportem Wszystkich,
- Mistrzostwa Polski w Bilard,

które są obsługiwane przez zewnętrzne podmioty. W kolejnych latach i to już od 2019 powstaną kolejne:

- Mistrzostwa Polski Amatorów,
- Polska Liga Bilardowa.

I o ile serwis ligowy będzie nadzorowany przez Związek o tyle profil „amatora” ma być miejscem do którego dostęp ma kilkadziesiąt Klubów z całej Polski, a w przyszłości sami uczestnicy rozgrywek. To może stworzyć niesamowitą platformę promocyjno – reklamową na bardzo dużą skalę.

Kolejnym bardzo ważnym elementem marketingowym jest „sprzedaż” największych marek jakimi dysponuje dzisiaj Związek czyli:

- Kadra Narodowa,
- Ekstraklasa,
- Bilard Sportem Wszystkich,
- Mistrzostwa Polski

Do tej pory przez kilka lat wydaliśmy specjalne filmy promocyjne oraz katalogów reklamowe które zostały rozesłane do setek lub nawet tysięcy instytucji w całej Polsce. Z pełną świadomością, że 95 % z nich zostanie bez odzewu. Tak też było , a niestety pozostałe 5 % nie przyniosło spodziewanych efektów gdyż w większości odpowiedź brzmiała, że jesteśmy anonimowi. Nic nie dały również próby „sprzedaży” imprez firmom marketingowym ponieważ odpowiedź była ta sama-mała aktywność społeczna. I tutaj po pierwsze wracamy do problemu braku promocji w większości regionów i klubów w całej Polsce. Jest jednak szansa, że dzięki ogromnemu zaangażowaniu ludzi i środków w systematyczność działań w Sportklubie i mediach społecznościowych nasze relacje znajdą się również na antenach innych stacji.

W tym celu od 2019 roku przygotowane zostaną nowe elementy:

- magazyny ligowe dla TV,
- magazyn Grand Prix Polski dla TV,
- magazyn Mistrzostw Polski dla TVP Sport (istnieje już od 2017 roku w wersji regionalnej – TVP 3).

Jednym z elementów które mogą mieć ogromny pozytywny wpływ na marketing a można je też zaliczyć do takich działań jest program tworzenia aplikacji mobilnych dla dzieci, młodzieży i sztabu szkoleniowego. To w naturalny sposób zwiększy rozpoznawalność dyscypliny, wyników od najmłodszego wieku

16. Jedna federacja Światowa (WCBS) jeden związek sportowy w Polsce (Polski Związek Sportów Bilardowych)

To działanie podejmowane przez PZBil już od kilkunastu lat. Biorąc pod uwagę fakt, że na TWG lub Igrzyskach Olimpijskich czekać nas będzie przygotowanie jednej kadry narodowej a sporty bilardowe w MKOL i IWGA prezentowane są przez jedną federację WCBS konieczne i niezbędne jest stworzenie jednej federacji w Polsce. Absolutnie są tylko i wyłącznie korzyści z tego rodzaju działań. Począwszy od tych

najprostszych jak: jeden kalendarz, jedna organizacja mistrzostw Polski, jedne opłaty licencyjne dla Klubów i zawodników, jedne koszty obsługi zadań (jedno biuro), wspólne działania marketingowe i promocyjne itd. Mamy pełną świadomość, że nasz Polski Związek Bilardowy posiada kilkunastokrotnie więcej zawodników, klubów, bardzo dobrze rozbudowany system szkoleniowo sportowy i organizacyjny, a nasze doświadczenie może pomóc w rozwoju snookera. Jednak najważniejsze to transparentność sportów bilardowych, wspólny cel jakim są TWG i IO pod jednym szyldem SPORTÓW BILARDOWYCH. Nie udało się tego zrobić podczas TWG we Wrocławiu, a była to wyśmienita okazja (podobnie jak wiele razy już od kilkunastu lat). Mamy jednak nadzieję, że pomoże w tym perspektywa kolejnych TWG oraz IO i pomoc Ministerstwa Sportu i Turystyki.

17. Lobbing zewnętrzny i aktywność na arenach międzynarodowych

W ramach działań marketingowo – promocyjnych i rozwoju naszej dyscypliny planowane są działania, które mają na celu rozwój sportu nie tylko w kraju, ale również w Europie i na świecie. W tym celu Związek przygotowuje wnioski dotyczące m.in.:

- dołączenia sportu bilardowego do programu Igrzysk Głuchych,
- włączenia sportu bilardowego do programu European Games.

Przygotowany zostanie również wniosek mający na celu min. ustalenie:

- stałych terminów na imprezy mistrzowskie w kraju,
- stałych terminów na imprezy mistrzowskie na kontynentach,
- stałych terminów na zgrupowania i sparingi kadry narodowej.

To bardzo ważne z punktu widzenia przygotowań imprez oraz zawodników do zawodów sportowych a zupełnie pomijane w strategiach rozwoju sportu przez federacje w Europie i na świecie.

18. Analiza SWOT dla Strategii Rozwoju Sportu Bilardowego

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - praktycznie brak ograniczeń wiekowych. Sport bilardowy „Sportem Wszystkich” bez względu na tężyznę fizyczną czy wiek, - obecność stołów bilardowych w szkołach w ramach prowadzonego programu Polskiego Związku Bilardowego, - perspektywa włączenia sportu bilardowego do programu Igrzysk Olimpijskich , - bilard jest postrzegany jako rekreacja i bardzo popularna forma spędzenia wolnego czasu w towarzystwie i rodzinie, - bardzo dobrze zorganizowany i zróżnicowany system sportowy w Polsce. Z podziałem na grupy juniorskie, amatorskie i półzawodowe, jak i old boys, co daje szansę dla każdego na udział w rywalizacji sportowej - obecność sportu bilardowego w Systemie Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży, - bardzo dobra forma rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych, - bardzo niskie koszty licencji zawodniczych i klubowych pozwalające brać udział w rywalizacji sportowej amatorskiej i półprofesjonalnej, - stały wzrost liczny osób uprawiających sport bilardowy - systematyczna obecność w mediach ogólnopolskich, - bardzo dobry system szkolenia młodzieży uznany za jeden z najlepszych na świecie, - bardzo dobre wyniki na arenach międzynarodowych w sporcie juniorskim - wizerunek sportu bilardowego kojarzonego z ludźmi sukcesu, - bardzo wysoki poziom zawodników Polski w rywalizacji w Europie,	<ul style="list-style-type: none"> - społeczny odbiór bilardu jako sportu nudnego i monotonnego, - mała znajomość społeczeństwa zasad gry w bilard, - mała popularność bilardu wśród kobiet , - konkurencja wielu innych dyscyplin sportu głównie ze względu na niższą cenę i większą dostępność, - bardzo duży czas niezbędny na treningi w celu osiągnięcia średniego i wysokiego poziomu sportowego, - brak w szkołach klas sportowych o profilu bilardowym, - wizerunek sportu bilardowego dla ludzi bogatych, - wizerunek bilardu kojarzony z barem, - relatywnie mała liczba instruktorów – nauczycieli w szkołach, - niewystarczające środki publiczne na działalność klubów sportowych szczególnie w dużych miastach, - zbyt małe środki MSiT na starty najlepszych zawodników w imprezach rangi światowej i zgrupowaniach międzynarodowych - brak wsparcia finansowego MSiT na organizację imprez międzynarodowych w Polsce,

<ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobra współpraca z Ministerstwem Sportu i Turystyki, - wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w małych miastach i gminach, - bardzo dobre postrzeganie działań Polskiego Związku Bilardowego przez władze Europy i świata, - doświadczenie w organizacji największych światowych imprez (ME, PŚ, MŚ), - dobrze rozwijające się struktury regionalne i okręgowe - program rozwoju kadry PRO i idące za tym stypendia sportowe oraz nagrody pieniężne Ministerstwa Sportu i Turystyki za medale ME i MŚ. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości społecznej na temat zdrowego trybu życia, - coraz większa moda na stoły bilardowe w świetlicach, szkołach i domach prywatnych - bardzo wysoka rozpoznawalność i popularność sportu bilardowego. Praktycznie każda zapytana osoba wie co to jest BILARD. A przynajmniej połowa kilka razy w życiu grała rekreacyjnie w bilard (wczasy, rodzinie etc), - moda na bilard jako świetny sposób na spędzanie wolnego czasu w gronie rodzinnymi znajomymi, - bogacenie się społeczeństwa powoduje, również wzrost aktywności fizycznej Polaków jak również coraz częściej stół bilardowy staje się elementem wyposażenia w domu, - kluby bilardowe jako działalność gospodarcza pozwalają nie tylko rozwijać sport, ale również generować środki na rozwój członków sekcji sportowej, - moda na BILARD już nie tylko wśród ludzi bogatych, ale wśród klasy średniej, - pozytywny wizerunek bilardu jako sportu dżentelmenów, bardzo dobrze ubranych i kulturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - praca trenerska i instruktorska oraz sędziego tylko jako hobby bez szansy na godziwe wynagrodzenie, - wizerunek sportu bilardowego jako dyscypliny posiadającej bardzo dużo pieniędzy, uprawianej przez ludzi zamożnych. To powoduje brak współfinansowania przez samorządy oraz firmy prywatne jak również utrudnia dotarcie do mediów, które z góry zakładają że za materiały TV musimy płacić. - zaprzestanie wsparcia finansowania sportu przez MSiT oraz JST, - konkurencyjność ze strony innych sportów tańszych do uprawiania,

19. Finansowanie i budżet

Mimo, że plan przygotowany jest na kilka lat budżet będzie przygotowywany każdego roku. O ile można przewidzieć udział środków własnych w działalności Związku to praktycznie nie jest możliwe sprecyzowanie ilości środków publicznych (MSiT oraz JST), które ustalane są każdego roku. Do tej pory bardzo dobra i racjonalna polityka finansowa Związku będzie również zachowana.

Niezbędny budżet na realizację zaplanowanych działań (roczny) to wydatek około jednego miliona czterystu tysięcy złotych.

20. Analiza i Monitoring Programu oraz rola Interesariuszy

Oczywiście Program w swych działaniach musi być na bieżąco monitorowany i sprawdzany. Dlatego pełna analiza dotychczasowych działań będzie przygotowywana przez Zarząd co dwa lata, a część po zakończeniu kwalifikacji do TWG lub IO. Znajdą się w niej nie tylko analizy, ale ewentualne wnioski i propozycje zmian (jeżeli takie będą konieczne).

Najważniejsze kryteria do monitorowania każdego roku:

- 1) Ilościowe – upowszechnianie sportu bilardowego, szkolenie i promocja
Zgodnie z założeniami do poszczególnych programów
- trenerzy, szkolenia, promocja, system współzawodnictwa sportowego, liczba grających w bilard, ośrodki szkoleniowe

RODZAJ	OBEENY	KOŃCOWA
Trenerzy- instruktorzy	153	250
Licencje zawodnicze	2381	3.000
Relacje TV	Sportklub, TVsports	Sportklub, TVsports, TVP Sport
Kluby	216	235
Sędziowie	146	180

- 2) Wynikowo-jakościowe. Sport wyczynowy i SWS
- realizacja założeń wynikowych przez zawodników kadry narodowej na głównych imprezach – Mistrzostwa Europy,
- kwalifikacja na mistrzostwa świata i realizacja założeń startowych,
- kwalifikacja do TWG lub IO (rok 2023 lub 2024).

RODZAJ	OBECNY	KOŃCOWA
Mistrzostwa Europy	5-7 medali	5-7 medali
Mistrzostwa świata	(4-5 zawodników) 17-33 miejsce	(4-7 zawodników) Miejsce medalowe Miejsca 5-17
TWG (IO)	0	1

Oceny realizacji programów będzie dokonywało Walne Zgromadzenie na podstawie raportów przygotowanych przez Zarząd. Przy ocenie będą brane pod uwagę oceny i opinie interesariuszy, którymi będą:

- Zarząd – jako organ przygotowujący sprawozdanie, realizujący oraz koordynujący program,
- Komisje Rewizyjna – jako sprawująca kontrolę nad całością działania Związku,
- Komisje PZBil – odpowiedzialne za działania poszczególnych szczebli szkoleniowych i organizacyjnych Związku,

Dodatkowo Zarząd będzie korzystał z opinii i rad zewnętrznych interesariuszy jakimi będą:

- szefowie klubów bilardowych i nauczyciele oraz trenerzy,
- zawodnicy oraz opiekunowie prawni,
- jednostki samorządów terytorialnych z którymi współpracuje PZBil i Kluby,
- media stale współpracujące ze Związkiem.

Dzięki takiej współpracy istnieje możliwość lepszej analizy i ewaluacji i aktualizacji programu.